

জ্যোতিষীয়ে দিয়া লাখ টকীয়া ৰত্নটো পিন্ধিলে ক'ৰ'না নহয়!

- ভাৰ্গৱ বৰঠাকুৰ, যান্ত্ৰিক অভিযন্তা, নুমলীগড় তেল শোধনাগাৰ

🕒 time to read: 9 minutes

ৰত্ন হ'ল মূলতে প্ৰকৃতিত পোৱা স্ফটিক ৰূপৰ মণিক। ৰত্নই মানুহক পুৰণি কালৰ পৰাই আকৰ্ষিত কৰি আহিছে। ইয়াৰ মূলতেই হ'ল ৰত্নৰ সৌন্দৰ্য। এই সৌন্দৰ্য বিশেষকৈ ৰত্নৰ চিকমিকনি, উজ্জ্বলতা অথবা ইয়াৰ পৰা হোৱা পোহৰৰ প্ৰতিফলনৰ ফলত দেখা যোৱা তৰাকৃতিৰ নক্সাবোৰৰ বাবেও হ'ব পাৰে। প্ৰকৃতিত চিনাক্ত হোৱা দুই হেজাৰত কৈ অধিক মণিকৰ ভিতৰত এশতকৈ কম সংখ্যক মণিকক ৰত্ন হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। তাৰে মাত্ৰ ষোল্ল বিধ ৰত্নইহে মানুহৰ মাজত গুৰুত্ব লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। এই কেইটা মণিক হ'ল বেবীল, ক্ৰাইছ'বেবীল, ক'ৰন্দাম, হীৰা, ফেলস্পাৰ, গানেট, জেড, লাজুৰাইট, অলিভাইন, কোৱাৰ্জ, স্পিনাল, ট'পাজ, টুৰমেলাইন, টাৰকইজ বা ফিৰোজা আৰু যাৰ্কন। এই সমূহ মণিকৰ পৰা একাধিক ৰত্ন পোৱা যায়। উদাহৰণস্বৰূপে বেবীলৰ পৰা ইমেৰাল্ড বা পান্না আৰু একুৰামেৰিন বা বৰুণমণি পোৱা যায়। আনহাতে ক'ৰান্দামৰ পৰা ৰুবি আৰু নীলম উৎপত্তি হয়। কিছুমান ৰত্ন প্ৰাগৈতিহাসিক যুগৰ পৰাই সঞ্চিত হৈ আছে আৰু আন কিছুমান বহু পাছতহে আৱিষ্কাৰ কৰা হৈছে। এইবোৰ সাধাৰণ মণিকৰ বাদে একো নহয়। ভূ পৃষ্ঠৰ পৰা বহু গভীৰতাত অভাৱনীয় চাপ আৰু উষ্ণতাতহে এইবোৰৰ সৃষ্টি হয়। এই মণিকবোৰক নিৰ্দিষ্ট জোখত কাটি, পালিচ কৰিহে অলংকাৰ অথবা আন কামত ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

ৰত্নবোৰ প্ৰকৃততে কিছুমান সাধাৰণ মণিক হে। ৰত্নবোৰত অপদ্ৰব্য বা অশুদ্ধিৰ সংমিশ্ৰণেহে ভিন্ন ৰঙৰ সৃষ্টি কৰে। যেনে পান্না হ'ল বেবীল নামৰ মণিক বিধৰ এটা প্ৰকাৰ - ইয়াত নগন্য পৰিমাণৰ ক্ৰমিয়াম আৰু কেতিয়াবা ভেনেডিয়াম অশুদ্ধি ৰূপত থকাৰ বাবেই পান্নাৰ ৰং সেউজীয়া হৈ পৰে। ক'ৰান্দাম মণিক বিধ হ'ল মূলত এলুমিনিয়ামৰ এবিধ অক্সাইড আৰু বিশুদ্ধ অৱস্থাত ই বৰণহীন কিন্তু ক্ৰমিয়াম বা টাইটানিয়ামৰ দৰে অশুদ্ধিৰ উপস্থিতিত ই ৰঙীন হৈ পৰে। ইয়াত টাইটানিয়ামৰ ঠাইত টাইটানিয়াম ডাই অক্সাইডৰ অশুদ্ধি মিশ্ৰিত হৈ পৰিলে পাথৰটোৰ ভিতৰত কিছুমান সূক্ষ্ম সূক্ষ্ম আঁহৰ জালিকা গঠন হয়। এই জালিকা একোটা দেখাত ছটা ৰশ্মি নিৰ্গত কৰা তৰা একোটাৰ দৰে লাগে। সেইবাবে ইয়াক 'নক্ষত্ৰ নীলম' বোলা হয়। আনহাতে কিছুমান অ-স্ফটিক প্ৰকৃতিৰ জৈৱিক পদাৰ্থকো ৰত্ন বুলি কোৱা হয়। যেনে প্ৰবাল আৰু মুকুতাৰ দৰে ৰত্নবোৰ মণিক নহয়, ইহঁতৰ সৃষ্টি জৈৱিক পদাৰ্থৰ পৰা হয়। প্ৰবাল ৰত্নবিধ প্ৰকৃততে প্ৰবাল নামৰ এবিধ সামুদ্ৰিক পোকৰ জাঁকৰ থূপহে। ঠিক সেইদৰে মুকুতাও হ'ল এবিধ জৈৱিক ৰত্ন। ইয়াৰ সৃষ্টি হয় আয়ষ্টাৰ বোলা এবিধ সামুদ্ৰিক শামুকৰ খোলাৰ ভিতৰত। খোলাৰ ভিতৰত কেনেকৈ বাহিৰা কণিকা(জীৱৰ) প্ৰৱেশ কৰিলে শামুকটোৱে নিজৰ আত্মৰক্ষাৰ

বাবে নিঃসৰিত এবিধ জুলীয়া পদাৰ্থৰে সেই কণিকাটোক আৱৰি পেলায়। সেই জুলীয়া পদাৰ্থ বিধ গোট মাৰি কালক্ৰমত এটি মুকুতাৰ উৎপন্ন হয়। প্ৰবাল আৰু মুকুতা, দুয়োবিধ ৰত্নৰ ৭০ শতাংশৰো অধিক হ'ল কেলচিয়াম কাৰ্ব'নেট।

অলংকাৰত ব্যৱহাৰ কৰাৰ উপৰিও পৃথিৱীৰ বহু সভ্যতাত ৰত্নত অলৌকিক আৰু ৰহস্যময় শক্তি থকা বুলি বিশ্বাস কৰা দেখা যায়। প্ৰাচীন ৰোমান সকলৰ মাজত এনে এটা বিশ্বাস আছিল যে, বাওঁ বাহুত, ছালক স্পৰ্শ কৰি থকাকৈ হীৰা ৰাখিলে সাহস আৰু বীৰত্ব বৃদ্ধি পায়। সেয়া আছিল প্ৰকৃতি তথা প্ৰকৃতিৰ উপাদান সমূহৰ বিষয়ে প্ৰাচীন মানুহৰ অজ্ঞানতা। বৰ্তমান আমি বিজ্ঞানৰ প্ৰনালীৱদ্ধ অধ্যয়ণ তথা তথ্য প্ৰমাণৰ ভিত্তিত প্ৰকৃতিৰ সম্বন্ধে বহুখিনি বস্তুনিষ্ঠ জ্ঞান লাভ কৰাত সক্ষম হৈছোঁ। হীৰাৰ সৃষ্টি ভূ পৃষ্ঠত হ'ব নোৱাৰে। ভূগৰ্ভৰ প্ৰচন্দ চাপ আৰু উষ্ণতাৰ পৰিবেশতহে বিশুদ্ধ কাৰ্বনৰ পৰা হীৰাৰ গঠন হয়। কঠিন পদাৰ্থৰ ভিতৰত হীৰা হ'ল কঠিনতম আৰু ইয়াৰ প্ৰতিসৰাংকৰ মান যথেষ্ট উচ্চ হোৱাৰ বাবেই হীৰাৰ সেই অনবদ্য জিলিকনিৰ সৃষ্টি হয়। এই দুটা গুণৰ বাহিৰে হীৰাৰ আন কোনো ৰহস্যময় অলৌকিক শক্তি নাই। ৰত্ন সম্বন্ধীয় বিভিন্ন প্ৰবাদ জ্যোতিষ শাস্ত্ৰটো ব্যৱহাৰ কৰা দেখা যায়। জ্যোতিষত নটা গ্ৰহৰ বাবে নটা দৰৱ অৰ্থাৎ নটা গ্ৰহ ৰত্ন! মানুহৰ বিচিত্ৰ সমস্যাৰ প্ৰতিকাৰ হিচাপে জ্যোতিষত ৰত্নক ক্ৰমাত বৰ্ধিত ৰূপত ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ লোৱা দেখা গৈছে। বৰ্তমান ই এটা ৰমৰমীয়া বৃহৎ ব্যৱসায়ত পৰিণত হৈছে। জ্যোতিষীয়ে কিছুমান অবৈজ্ঞানিক কথাৰে মানৱ দেহত ৰত্নৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে টুলুঙা যুক্তি দিয়া যায়। যেনে ৰক্ত প্ৰবালক ভৌতিক শৰীৰটোৰ বাবে উপকাৰী বুলি কোৱা হয়। ৰক্ত প্ৰবালে হেনো শৰীৰৰ ৰক্ত সঞ্চালন আৰু প্ৰজনন প্ৰনালীটো সবল কৰে, শৰীৰ শক্তি যোগায়, মনত সাহস যোগায়। ঠিক সেইদৰে বৈদূৰ্যমণিয়ে (Cat's-eye) হেনো অতীন্দ্ৰিয় আৰু আধ্যাত্মিক চেতনাৰ সঞ্চাৰ কৰে। পান্না ৰত্নৰ ইতিহাসো অতি গৌৰৱোজ্বল। দেখা যায় ইতিহাসৰ বিভিন্ন সভ্যতাত এইবিধ ৰত্নক উচ্চ আসন দিয়া হৈছে। ভাৰতবৰ্ষত মানুহৰ বিশ্বাস পান্নাই হেনো স্মৃতি শক্তি বঢ়াই, স্নায়ুতন্ত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণত ৰাখে ইত্যাদি। পোখ-ৰাজ পৰিধানে বোলে মানুহক শক্তি যোগায়, প্ৰাণৱন্ত কৰি তোলে, শৰীৰৰ হ'ৰমন ব্যৱস্থাটোৰ সন্তুলন ৰাখে ইত্যাদি। গতিকে দেখা যায় প্ৰতিটো ৰত্নৰ লগতে মানুহৰ কিছুমান বিশ্বাস সংমিশ্ৰিত হৈ আছে। কিন্তু এনে বিশ্বাসৰ বৈজ্ঞানিক সত্যতা কিমান?

জ্যোতিষী বা ৰত্ন ব্যৱসায়ী সকলে যিমানেই দাবী নকৰক কিয় ওপৰত আলোচনা কৰা কোনো এবিধ ৰত্নই কোনো ধৰণৰ 'ৰহস্য ময় ৰশ্মি' নিৰ্গত নকৰে। যদিও ৰঙীন ৰত্নৰ পোহৰৰ সম্পৰ্কে কোৱা হয়, কিন্তু ৰঙীন ৰত্নৰ ক্ষেত্ৰটো প্ৰতিসৰিত পোহৰ শৰীৰ মাত্ৰ ক্ষুদ্ৰ অংশতেই সীমাৱদ্ধ থাকে। যদি সেই ধৰণৰ প্ৰতিসৰিত ৰঙীন পোহৰেই শৰীৰ বাবে উপকাৰী তেন্তে সেই ৰঙৰ সমান তৰংগদৈৰ্ঘ্যৰ পোহৰ প্ৰতিসৰণ কৰা যিকোনো ইষৎ স্বচ্ছ

পদাৰ্থকে দেখোন ব্যয়বহুল ৰত্নৰ পৰিৱৰ্তে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি ! ৰত্নৰ প্ৰতিসাৰিত ৰশ্মিয়ে মানৱ শৰীৰৰ উপকাৰ কৰে বুলি জ্যোতিষী বা আন ৰত্ন ব্যৱসায়ীয়ে দাবী কৰাৰ দৰে আচলতে ইয়াৰ কোনো বৈজ্ঞানিক প্ৰমাণ নাই ।

জ্যোতিষবোৰে তেওঁৰ শৰণাপন্ন হোৱা ব্যক্তিবোৰক ৰত্নৰ অলৌকিক গুণ তথা উপকাৰিতা সম্বন্ধে পতিয়ন নিয়াবলৈ বিভিন্ন ‘বৈজ্ঞানিক পৰিভাষা’ ৰ প্ৰয়োগ কৰা দেখা যায় । অৱশ্যে এইক্ষেত্ৰত ভিন্ন জ্যোতিষীৰ ভিন্ন মতো দেখা যায় । তথাপিও আমি ইয়াত সৰ্বাধিক চৰ্চিত জ্যোতিষীৰ মন্তব্য সমূহৰ ওপৰত আলোচনা কৰিম । জ্যোতিষীৰ মতে গ্ৰহ-নক্ষত্ৰবোৰে বোলে আকাশত বিচৰণ কৰি থকা অৱস্থানত অনবৰত ভাল আৰু বেয়া উভয় ধৰণৰ চৌম্বিক স্পন্দন নিৰ্গত কৰি থাকে । ৰত্নবোৰে হেনো বজ্ৰ নিৰোধক দন্দৰ দৰে কাম কৰে । ৰত্নবোৰে মানুহৰ গাৰ চাৰিওফালে এক প্ৰতিৰক্ষী আৱৰণৰ সৃষ্টি কৰে । যাৰ বাবে বিভিন্ন অশুভ গ্ৰহৰ বিকিৰণ তথা মহাকৰ্ষণিক বলক এই আৱৰণে নিয়ন্ত্ৰণত ৰাখে । আকৌ আন এচাম জ্যোতিষীৰ মতে ৰত্নবোৰ মানুহৰ ছালৰ সংস্পৰ্শত ৰাখিলে এটা সময়ত শৰীৰ আৰু মনলৈ পৰিৱৰ্তন আহে ।

ৰত্ন সম্বন্ধে প্ৰচলিত মানুহৰ বিশ্বাস কিম্বা জ্যোতিষীৰ দাবীবোৰৰ বৈজ্ঞানিক সত্যতা কিমান? এনে বিশ্বাস অথবা দাবীবোৰৰ আচলতে কোনো বৈজ্ঞানিক প্ৰমাণ নাই । আধ্যাত্মিক তথা জ্যোতিষ সম্বন্ধীয় বিভিন্ন ইউটিউব চেনেল অথবা ৱেব চাইটত এই গ্ৰহ ৰত্ন সম্পৰ্কে ‘বৈজ্ঞানিক ভাৱে’ প্ৰমাণিত বুলি বিভিন্ন অযুক্তিৰ অপপ্ৰচাৰ কৰা দেখা যায় । পিছে ৰত্নৰ প্ৰতিকাৰ সম্বন্ধে জ্যোতিষবোৰৰ ইমানেই অস্পষ্ট ধাৰণা যে অলপ গভীৰ ভাৱে ভাৱি চালেই ইয়াৰ ফুপোলা স্বৰূপটো ওলাই পৰে । যেনে তৰাবোৰে নিৰ্গত কৰা ভাল আৰু বেয়া ‘চৌম্বিক স্পন্দনৰ’ অৰ্থ কি ? এটা ৰত্নই শৰীৰৰ চাৰিওফালে প্ৰতিৰক্ষী আৱৰণ কেনেকৈ সৃষ্টি কৰে? ইয়াৰ বৈজ্ঞানিক প্ৰমাণ অথবা বাখ্যা কি? যদি সাঁচাকৈ ৰত্নবোৰে শৰীৰৰ চাৰিওফালে প্ৰতিৰক্ষী আৱৰণৰ সৃষ্টি কৰে তেন্তে মহাকাশলৈ ‘স্পেচ চ্যুত’ ৰ সলনি গ্ৰহৰত্ন পিন্ধিয়ে মহাকাশচাৰী বোৰ যাব পাৰিল হেতেন? মহাকাশ সংস্থা বোৰে ইমান ব্যয়বহুল ‘স্পেচ চ্যুত’ বনোৱাৰ দৰকাৰেই নাছিল! তদুপৰি ৰত্নই যদি সাঁচাকৈয়ে প্ৰতিৰক্ষী আৱৰণৰ সৃষ্টি কৰে তেন্তে পৃথিৱীৰ সমগ্ৰ জীৱকুলৰ অস্তিত্বৰ ভৰসা স্বৰূপ পৃথিৱীৰ চুম্বকীয় আৱৰণ তথা অ’জন স্তৰৰ প্ৰতিৰক্ষী আৱৰণ খনৰ দৰকাৰেই নাছিল ! আনহাতে জ্যোতিষীয়ে বুজাবলৈ চেষ্টা কৰা মহাজাগতিক বল আচলতে কি? এই মহাজাগতিক বলে পৃথিৱীৰ আন প্ৰাণীবোৰক বাদ দি কেৱল মানুহকে ক্ষতি কৰে নেকি ? গেছ, ধূলি, বৰফেৰে গঠিত গ্ৰহবোৰ মানুহৰ দৰেই ইৰ্ষাকাতৰ নেকি যি লাখ লাখ দূৰৈত অৱস্থান কৰিও মানুহৰ বিয়া-বাৰু, পঢ়াশুনা- চাকৰী আদিৰ লগত যে ব্যস্ত থাকে? জ্যোতিষী যি এইবোৰ প্ৰশ্নৰ কোনো সঠিক উত্তৰ দিব নোৱাৰে ।

জ্যোতিষী বোৰে প্ৰায়ে চন্দ্ৰৰ প্ৰভাৱৰ পৰা হাত সাৰিব মানুহক বিভিন্ন বিধান কিম্বা প্ৰতিকাৰ দিয়া দেখা যায় । জ্যোতিষীৰ যুক্তি, যদি চন্দ্ৰৰ প্ৰভাৱৰ বাবেই সাগৰত জোৱাৰ ভাটাৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে তেন্তে আশী শতাংশ(৮০%) পানীৰে ভৰপূৰ মানৱ শৰীৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱ কিয় নপৰিব? জ্যোতিষীয়ে এই প্ৰভাৱক বুজাবলৈ যি মহাকৰ্ষণিক বলৰ কথা কয় বিজ্ঞানৰ মতে কথাটো ওলোটা । নিউটনৰ মহাকৰ্ষণ সূত্ৰৰ মতে মহাবিশ্বৰ পদাৰ্থকণাবোৰ পৰস্পৰ আকৰ্ষিত হয়, দুটা কণাৰ মাজৰ এই আকৰ্ষণী বল কণা দুটাৰ ভৰৰ পূৰণ ফলৰ সমানুপাতিক আৰু সিহঁতৰ মাজৰ দূৰত্বৰ বৰ্গৰ ব্যস্তানুপাতিক । অৰ্থাৎ পৃথিৱীৰ পৰা গ্ৰহ/উপগ্ৰহ এটাৰ দূৰত্ব যদি বাঢ়ি যায় তেন্তে পৃথিৱী আৰু সেই গ্ৰহ/উপগ্ৰহটোৰ মাজৰ মহাকৰ্ষণিক বলো কমি যাব । গাণিতিক সূত্ৰটো এনেধৰণৰ- $F = G \times M \times m / R^2$ (ইয়াত F = মহাকৰ্ষণিক বল । G = মহাকৰ্ষণিক ধ্ৰুৱক । M হৈছে চন্দ্ৰৰ ভৰ আৰু m হৈছে পৃথিৱী পৃষ্ঠত মানুহ এজনৰ ভৰ । R = চন্দ্ৰ আৰু মানুহজনৰ মাজৰ দূৰত্ব ।) যদি আমি নিউটনৰ গাণিতিক সূত্ৰ মতে মানৱ শৰীৰত চন্দ্ৰৰ মহাকৰ্ষণিক বলৰ(পৃথিৱীৰ পৰা সকলো দূৰত্বতে) মান উলিয়াব যাওঁ তেন্তে পাম কেৱল ০.০০৪ নিউটন । যিটো অতি নগন্য ইয়াৰ প্ৰভাৱত মানুহৰ বা আন জীৱৰ কোনো ক্ষতি নহয় । তদুপৰি চন্দ্ৰ আৰু আনগ্ৰহৰ মহাকৰ্ষণিক বলে যে মানুহৰ শৰীৰত কোনো ধৰণৰ প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে তাৰ কোনো বৈজ্ঞানিক প্ৰমাণ নাই ।

এইখিনিতে বহুতৰে মনত উদয় হোৱা এটা প্ৰশ্ন হ'ল – – জ্যোতিষক এটা ছদ্ম বিজ্ঞান(ছদ্ম বিজ্ঞান হ'ল লোকচক্ষুত ন্যায্যতা লাভ কৰিবলৈ বিজ্ঞানৰ বেশ লোৱা একধৰণৰ জ্ঞান-সমগ্ৰ) বুলি জানিও মানুহে ইয়াৰ ওপৰত কিয় বিশ্বাস ৰাখে ? সঁচাই ৰত্নই মানুহৰ ভাগ্য সুপ্ৰসন্ন হোৱাত কাম কৰে নেকি? কথাটো এনেকুৱা ধৰণৰ, ধৰা হ'ল ১০০০ গৰাকী নিবনুৱাক জ্যোতিষীয়ে চাকৰী পাবলৈ ট'পাজ পাথৰ পৰিধান কৰিব দিলে । পৰিসংখ্যাৰ পৰা চাবলৈ গলে তাৰ ৫০০ গৰাকী নিবনুৱাই ৰত্ন পৰিধান কৰক বা নকৰক, যদি শিক্ষাগত আৰ্হতা আছে তেন্তে এটা সময়ত হলেও চাকৰি পাবই । পিছে ৰত্ন পৰিধান কৰা নিবনুৱা কেইগৰাকীয়ে ভাবি ল'ব যে ৰত্ন পৰিধান কৰাৰ বাবেহে তেওঁলোকৰ চাকৰি হ'ল আৰু সেইমতে ৰত্ন পৰিধানৰ সুফলৰ কথাও আন দহজনৰ আগত প্ৰচাৰ কৰিব । আৰু যি কেইগৰাকীয়ে ৰত্ন পৰিধান কৰিও চাকৰি নাপালে তেওঁলোকে হয়তো আকৌ জ্যোতিষী জনৰ ওচৰত যাব, নতুবা বেলেগ জ্যোতিষীৰ ওচৰত যাব নতুবা ৰত্নৰ কথা পাহৰি সংস্থাপনৰ চেষ্টা অব্যাহত ৰাখিব । কৰ্ম সংস্থাপন, শাৰীৰিক অসুস্থতা বা ব্যৱসায়ীক লাভ-লোকচান –প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতে দেখেদেখকৈ দুটা ফলাফলহে সম্ভৱপৰ –ৰত্ন পৰিধান কৰক বা নকৰক আৰু পৰিসংখ্যাৰ পৰা আধা মানুহৰ ক্ষেত্ৰত জ্যোতিষীৰ ব্যক্ত্য আকস্মিকভাৱে কেতিয়াবা মিলি যাব পাৰে । ৰত্নই যদি সঁচাকৈ কাম কৰিলেহেঁতেন তেন্তে কোনো ব্যৱসায়ীৰে বেপাৰত লোকচান নহ'লহেঁতেন, কোনো মানুহেই নিবনুৱা নহ'লহেঁতেন, কোনো ৰাজনীতিবিদেই নিৰ্বাচনত পৰাজিত নহ'লহেঁতেন । তদুপৰি শেহতীয়াকৈ অহা সাগৰীয় ছুঁুুনামী ফণিৰ আগজাননী বিজ্ঞানে দিলে নে জ্যোতিষে দিলে? জ্যোতিষৰ জনপ্ৰিয়তাৰ মূলতে মানুহৰ অনাগতক লৈ হোৱা ভয় । মানুহৰ নিজৰ আগন্তুক

ভৱিষ্যত আৰু তেওঁলোকৰ নিকট আত্মীয়ৰ ভৱিষ্যতক আৰু বলে নোৱাৰা শিলক বগোৱাৰ চিন্তাতে তেওঁলোকে নিজৰ বিচাৰ বুদ্ধিক বিসৰ্জন দিবলৈ কুষ্ঠাবোধ নকৰে । জ্যোতিষীয়ে এইবোৰেই পূৰ্ণ সুযোগ লয় । বহু ক্ষেত্ৰত দেখা যায় বিপদত মানুহে যুক্তিৰে চিন্তা কৰিব নোৱাৰা হয়, সমস্যাৰ সমাধান বিচাৰি নাপায় জ্যোতিষীৰ ওচৰত নিজকে আত্মসমৰ্পণ কৰা দেখা যায় । ইয়াৰ মূলতে হ'ল বিজ্ঞানমনস্ক যুক্তিবাদী চিন্তাধাৰাৰ অভাৱ! হাতৰ স্মাৰ্ট ফ'নটোৰ পৰা SUV গাড়ীখনলৈকে সকলো সময়তে বৈজ্ঞানিক আৱিষ্কাৰ সমূহৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল হৈয়ো এচাম মানুহ, জ্যোতিষী বা আন ভাগ্য ব্যৱসায়ীৰ অবৈজ্ঞানিক যুক্তিত নিজৰ বিবেক বুদ্ধিক সমৰ্পিত কৰাটো সঁচাকৈ চিন্তনীয়!